

İK V DEĞERLENDİRME NOTU

G20 BUENOS AİRES ZİRVESİ ve ARDINDAN
BAYRAĞI DEVRALAN JAPONYA

Merve ÖZCAN

İK V Uzman Yardımcısı

İKTİSADİ KALKINMA VAKFI

G20 Buenos Aires Zirvesi ve Ardından Bayrağı Devralan Japonya

Merve ÖZCAN

İKV Uzman Yardımcısı

- 1 Aralık 2017 tarihinde G20 Dönem Başkanlığı görevini Arjantin'in üstlenmesi ile ilk defa Güney Amerika Kıtası G20'nin sürücü koltuğuna oturmuş oldu.
- Dönem Başkanlığı temasını 'adil ve sürdürülebilir bir kalkınma için fikir birliği sağlamak' olarak belirleyen Arjantin, bir yıl sürecek başkanlık görevi boyunca odaklanacağı öncelik alanlarını; işin geleceği, kalkınma için altyapı ve sürdürülebilir gıdanın geleceği olarak belirledi.
- 30 Kasım-1 Aralık 2018 tarihlerinde başkent Buenos Aires'te düzenlenen 13'üncü G20 Zirvesi'nin ardından öncekilerden daha kısa olan Buenos Aires Liderler Bildirgesi yayımlandı.
- Liderler Bildirgesi'nin en dikkat çekici yanı öncelik sayısının dörde çıkarılarak, bundan sonra G20 süreçlerinde toplumsal cinsiyet eşitliğinin daha çok gözetileceğinin eklenmesi oldu.
- Buenos Aires Zirvesi'nde teknolojik değişim, dijitalleşme, para politikası, enerji verimliliği ve sürdürülebilirliği, BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ve ticaret gibi konular görüşüldü.
- DTÖ'nün reformunun da ele alındığı zirvede kurallara dayanan, adil ve serbest ticaretin gerekliliği vurgulandı.
- Buenos Aires Zirvesi'nde iklim değişikliği yine ana gündem maddeleri arasındaydı ve ABD dışında 19 G20 üyesi, Paris Anlaşması'nın geri dönülemez olduğu konusunda vardıkları fikir birliğini yineledi.
- Güncel konjonktürün etkisi ile 13'üncü G20 Zirvesi'ne damgasını vuran olaylar; Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı cinayeti nedeniyle gündemde yer alan Velihaht Prens Salman bin Muhammed'in zirveye katılması, Ukrayna ile Rusya arasında tırmanan gerginlik ve ABD-Çin ticaret savaşları oldu.
- Buenos Aires Zirvesi'nin sona ermesinin ardından 1 Aralık 2018 tarihinde G20'nin Dönem Başkanlığı Japonya'ya geçti. Japonya da Arjantin gibi ilk defa bu görevi üstleniyor.
- Japonya'nın G20 Dönem Başkanlığı teması ve öncelikleri kamuoyu ile henüz paylaşılmamış olsa da Başbakan Shinzo Abe'nin ve çeşitli bakanların açıklamalarına göre; serbest ticaret, bilim ve teknoloji, küresel sağlık, iklim değişikliği, yaşlanan nüfus, uluslararası kalkınma, dijital ekonomi, borç sürdürülebilirliği ve altyapı gibi konular ele alınacak.
- Ülkede düzenlenecek en geniş katılımlı zirve olma özelliğini taşıyacak olan 14'üncü G20 zirvesi, 28-29 Haziran 2019 tarihlerinde Osaka şehrinde gerçekleşecek.

G20 Buenos Aires Zirvesi ve Ardından Bayrağı Devralan Japonya

Bilindiği üzere daimi bir sekreteryası olmayan G20'nin başkanlığı her yıl farklı bir ülke tarafından üstleniliyor. O yıl düzenlenecek olan çalıştaylara, toplantılara, çalışma gruplarına, seminerlere ve liderler zirvesine ev sahipliği yapılan dönem başkanlığı görevini Arjantin, 1 Aralık 2017 tarihinde selefi Almanya'dan devraldı¹. Bununla birlikte 19 ülkeden ve AB'den oluşan G20'nin tarihinde ilk defa Güney Amerika Kıtası, dönem başkanlığı görevini üstlenmiş oldu. Bu durum gelişmekte olan ancak ekonomik krizle mücadele eden ülkenin ve Güney Amerika'nın dünyaya tanıtılması açısından büyük bir fırsat niteliğindedir.

G20'ye ilk defa Güney Amerika'nın ev sahipliği yapmasının yanında 2018 yılının bir diğer önemi de ilk zirvenin gerçekleştiği 2008 yılının 10'uncu yıldönümü olmasıdır. G20, hayata geçirildiği 1999 yılından uluslararası finansal krizin patlak verdiği 2008 yılına kadar maliye bakanları ve merkez bankası başkanlarını bir araya getirdi. Ancak kriz ile birlikte küresel ekonomik sorunların liderler düzeyinde tartışılması gerekliliğinin açığa çıkmasıyla birlikte devlet ve hükümet başkanlarının bir araya gelmeye başladığı ve böylelikle G20 zirvelerine dönüşen sistem, krizin bertaraf edilmesinde ve küresel ekonomik resesyonun tersine çevrilmesinde büyük rol oynadı. Bugün gelinen noktada her ne kadar 2008'deki kriz tablosu ile karşı karşıya olunmasa da kurallara bağlı ticaret sisteminin tehdit edildiği ve finansal kırılganlıkların arttığı bir dönemde olduğumuz yadsınamaz. Bu bağlamda küresel sistemin G20'nin ortaya koyacağı kararlılığa ve atacağı işbirliği adımlara ihtiyacı olduğu bir gerçek.

1. 13'üncü G20 Zirvesi ve Buenos Aires Liderler Bildirgesi

1 Aralık 2017 tarihinde G20 Dönem Başkanlığı'nı devralan Arjantin, temasını "adil ve sürdürülebilir bir kalkınma için fikir birliği sağlamak" olarak belirledi. Söz konusu tema; Arjantin'in ekonomik büyüme ve istihdam yaratılırken kapsayıcılığın, adaletin ve eşitliğin artırılması için ülkelerin tek başına mı yoksa toplu olarak mı hareket edeceğinin kendinden önceki dönem başkanı Almanya zamanında çok net olmadığı kanısına varmasına ve bu sebeple uzlaşmayı ön plana çıkarmak istemesine dayanıyor. Bu tema ekseninde Arjantin, insanı merkeze koyduğu Dönem Başkanlığı'nda adalet, kalkınma ve

¹ Brookings, 1 Aralık 2017, Argentina takes over the G-20 presidency, <https://www.brookings.edu/blog/future-development/2017/12/01/argentina-takes-over-the-g-20-presidency/>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

sürdürülebilirlik hedeflerini esas alarak; dönem başkanlığı önceliklerini işin geleceği, kalkınma için altyapı ve sürdürülebilir gıdanın geleceği olarak belirledi².

İş Dünyası (*Business 20*), düşünce kuruluşları (*Think 20*), sivil toplum (*Civil 20*), kadın (*Women 20*), emek dünyası (*Labour 20*), genç (*Youth 20*) ve bilim (*Science 20*) açılım gruplarında yıl boyunca kadınların güçlendirilmesi, yolsuzlukla mücadele, ticaret ve yatırım işbirliği, iklim değişikliğiyle mücadele ve vergi adaletinin artırılması gibi konular ele alındı.

Yıl boyunca gerçekleşen yoğun toplantı trafiğinin ardından başkent Buenos Aires'te 30 Kasım-1 Aralık 2018 tarihlerinde 13'üncü G20 Zirvesi düzenlendi. G20 zirvelerinin en önemli çıktısı olarak kabul edilen ve liderlerin üzerinde uzlaşmaya vardığı taahhütleri yazıya döken Liderler Bildirgesi, zirvenin ikinci gününün ardından imzalanarak yayımlandı³. Bir önceki dönem başkanı Almanya'nın Hamburg şehrinde düzenlenen 12'nci G20 Zirvesi'nin ardından yayımlanan 15 sayfalık bildirgenin yarısı uzunluğunda olan sekiz sayfalık Buenos Aires Liderler Bildirgesi, yine önceki bildirelerden farklı olarak bölümlere ayrılmamış ve 31 madde halinde hazırlanmıştı.

İnsan odaklı, kapsayıcı ve ileriye dönük bakış açısının altının çizilmesi ile başlayan Buenos Aires Liderler Bildirgesi'nin ilk göze çarpan yanı; üç tane olan Dönem Başkanlığı önceliklerinin dörde çıkarılarak, toplumsal cinsiyet eşitliğinin G20 süreçlerinde bundan sonra daha çok gözetileceğinin ifade edilmesi oldu. Devamında her ne kadar küresel ekonomik büyümeden duyulan memnuniyet dile getirilse de söz konusu büyümenin ülkeler arasında her geçen gün daha eşit olmayan bir şekilde bölüşüldüğü ve finansal hassasiyetler ile jeopolitik kaygıların yükselişe geçtiği dile getiriliyor. Ticarete ilişkin güncel problemlerin farkında olduklarının altını çizen G20 liderleri; güçlü, sürdürülebilir, dengeli ve kapsayıcı büyümenin sağlanması ve aşağı yönlü risklerin bertaraf edilmesi için gerekli olan tüm politika araçlarına başvurulacağını kaydediyor. Bu bağlamda para politikasının ekonomik aktiviteyi desteklemeye ve fiyat istikrarını sağlamaya devam edeceği, maliye politikasının kamu borcunu sürdürülebilir bir sınırdan tutmak kaydıyla esnek bir biçimde ve büyümeyi teşvik edici şekilde kullanılacağı belirtiliyor.

2018 yılında DTÖ ile uyumlu olmayan vergiler ve korunma önlemleri ile tehdit edilen uluslararası düzenin iyileştirilmesi için birlikte çalışmanın taahhüt edildiği Buenos Aires Liderler Bildirgesi, son yılların gündem maddesi olan ve dünyayı değiştirmesi beklenen teknolojik değişim ile devam ediyor. Ekonomik fırsatlar, daha kaliteli ve yeni işler ve daha yüksek hayat standardı sağlaması beklenen teknolojik dönüşümün; bireyler ve ülkeler için birçok zorluğu da beraberinde getireceği öngörülüyor. Bu sebeple teknolojik dönüşümün getireceği faydaların insanlar arasında eşit bir şekilde paylaşılması için gerekli politika adımlarının atılması ve uluslararası işbirliğinin sağlanması gerektiği ifade ediliyor.

² International Labour Organization, 29 Kasım 2018, G20 in Argentina, https://www.ilo.org/americas/sala-de-prensa/WCMS_651789/lang--en/index.htm, Erişim Tarihi: Ocak 2019

³ G20 Buenos Aires Zirvesi Liderler Bildirgesi, https://www.consilium.europa.eu/media/37247/buenos_aires_leaders_declaration.pdf, Erişim Tarihi: Aralık 2018

Bu bağlamda Dönem Başkanlığı'nın ilk öncelik alanı olan işin geleceğinin kapsayıcı, adil ve sürdürülebilir olması için insana yaraşır işin, mesleki eğitimin ve yetenek gelişiminin desteklenmesi gerektiği vurgulanıyor. Ayrıca çalışma koşullarının iyileştirilmesi ve sosyal güvenlik sistemlerinin daha güçlü hale getirilmesi gerekliliği ifade ediliyor. Engelliler de dâhil olmak üzere az temsil edilen ve hassas grupların iş gücüne katılım oranlarını artırmanın teşvik edileceği belirtiliyor. 2015 yılında Türkiye'nin G20 Dönem Başkanlığı kapsamında belirlenen Antalya Gençlik Hedefi doğrultusunda gençlerin çalışma koşullarının iyileştirilmesine yönelik politikaların uygulanacağı ve çocuk işçiliği, zorla çalıştırılma, insan kaçakçılığı ve modern köleliğin sürdürülebilir arz zincirlerinin hayata geçirilmesi vasıtasıyla yok edilmeye çalışılacağı taahhüt ediliyor.

Bunların ardından G20 Buenos Aires Liderler Bildirgesi eğitimle devam ediyor. Bir insan hakkı olan eğitime erişim; daha kapsayıcı, müreffeh ve barışçıl toplumların gelişmesi için stratejik bir kamu politikası alanı olarak nitelendiriliyor. Dünyanın en büyük ekonomilerinin liderleri, kız çocuklarının eğitilmesinin önemini kalın kalemle çiziyor. G20 ülkelerinin vatandaşlarının sosyal ve teknolojik değişimin faydalarından tamamıyla yararlanmasını için istihdam ve eğitim politikaları arasındaki uyumun artırılması yönünde çalışacağını taahhüt eden liderler, böylelikle öğrenmeyi öğrenmek ve dijital becerileri edinmek gibi temel yeterliliklerin erken çocukluk döneminden başlayarak hayat boyu öğrenme perspektifiyle edinilmesinin teşvik edileceğini kaydediyor.

Dijitalleşmeden ve yeni teknolojilerden büyüme ve verimlilik artışı için yararlanılmasına ilişkin KOBİ'lerin ve girişimcilerin destekleneceği, dijital ortamdaki cinsiyet ayrımının azaltılacağı, tüketicilerin daha fazla korunacağı, dijital yönetim ile altyapının ve dijital ekonomik göstergelerin iyileştirileceği taahhüt ediliyor. Liderler, bilgilerin ve fikirlerin serbest dolaşımını desteklerken; bunun, uygun yasal çerçeve uyarınca ve gizlilik, veri güvenliği ve fikri mülkiyet haklarının korunarak yapılmasını savunuyor. Ticaret ve dijital ekonomi arasındaki bağa da değinen liderler; yapay zekâ, yükselen teknolojiler ve yeni ticari platformlara ilişkin çalışmalarına devam edeceklerini dile getiriyor.

G20 Arjantin Dönem Başkanlığı'nın ikinci öncelik alanı olan kalkınma için altyapı kapsamında altyapı projelerinin finansmanında sıklıkla karşılaşılan kaynak sorununu çözmek için altyapı yatırımlarına daha fazla özel sermaye çekme taahhüdünde bulunuluyor. Altyapının bir varlık sınıfı olarak değerlendirilmesine ilişkin yol haritasının hayata geçirildiği zirvede, altyapı projesi hazırlama safhasına yönelik G20 ilkeleri de kabul edildi. Buenos Aires Liderler Bildirgesi'nin kalkınma için altyapıya ayrılan bölümü; sözleşmelerdeki standartların sağlanması, bilgi eksikliklerinin giderilmesi ve risklerin azaltılması için atılan adımların altının çizilmesi ile son buluyor.

G20 Arjantin Dönem Başkanlığı'nın üçüncü önceliği olan sürdürülebilir gıdanın geleceği kapsamında liderler, açlık ve kötü beslenmenin her çeşidiyle mücadele için gıda güvenliği sorunlarına çözüm bulmayı taahhüt ediyor. Kırsal alanlarda dinamizmin teşvik edilerek; toprak, su ve nehir kenarlarının sürdürülebilir ve bilinçli kullanımı konusundaki farkındalığın, ailelerin ve küçük toprak sahiplerinin belirli ihtiyaçları gözetilmek suretiyle artırılacağı ifade ediliyor. G20 ülkelerinin liderleri, geleneksel metotların yanı sıra yenilikçi tarımsal kullanımların ve teknolojilerin paylaşılması konusunda çağrıda bulunuyor. Tarımda verimliliğin, sürdürülebilirliğin ve katma değer artırılması için özel sektör, bilim dünyası ve diğer tüm ilgili paydaşlarla dirsek temasında olunacağı ifade ediliyor.

Arjantin, G20 Dönem Başkanlığı görevini Almanya'dan devraldığına duyurduğu üç öncelik alanı arasında yer almayan cinsiyet eşitliği ve G20 politikalarında toplumsal cinsiyet eşitliğinin ana akımlaşması, Buenos Aires Zirvesi'nin ardından yayımlanan Liderler Bildirgesi'nde kendine dördüncü öncelik olarak yer buldu. Cinsiyet eşitliğini küresel yönetişimin merkezine ilk defa alan zirve olarak tarihe geçen 13'üncü G20 Zirvesi, bu noktada uluslararası toplumun takdirini topladı⁴. Söz konusu öncelik alanının Arjantin Dönem Başkanlığı'na eklenmesi, G20'nin kuruluş amacı olan küreselleşmenin herkese fayda sağlayacak şekilde hayata geçirilmesi yolunda önemli bir adım olarak yorumlandı. Nitekim dünya nüfusunun yarısını oluşturan kadınlara özel önem atfedilmesi ve geride bırakılmamak istenmeleri, küreselleşmenin faydalarının adil bir biçimde paylaşılması için büyük önem teşkil ediyor.

2014 yılında Avustralya Dönem Başkanlığı kapsamında Brisbane'de düzenlenen 9'uncu G20 Zirvesi'nde 2025 itibarıyla iş gücüne katılım oranlarında kadınlar ile erkekler arasındaki farkı %25 azaltmaya yönelik taahhütte ilerleme kaydedildiği, ancak bunun henüz istenen seviyede olmadığı belirtiliyor. Kadınlara ve genç kızlara karşı uygulanan her türlü ayrımcılığa ve cinsel şiddete karşı inisiyatif almaya devam edeceğini belirten liderler; cinsiyete dayalı ücret farklarının azaltılması, ebeveynlerin kaliteli bakım hizmetlerine ulaşması ve kadınların ekonomik yönden güçlendirilmesi gibi iyileşmeler sağlamak için taahhütte bulunuyor. Kadınların lider ve karar alıcı konumlara gelmesi; bilim, teknoloji, mühendislik ve matematik gibi alanlarda katılımlarının artırılması, dijital becerilerinin geliştirilerek yüksek teknoloji sektörlerinde daha fazla istihdam edilmeleri de liderlerin bu yılki G20 ajandasında kendine yer buldu.

Buenos Aires Liderler Bildirgesi'nde yer verilen bir diğer konu da erken çocukluk gelişimi oldu. Bu konuda bir inisiyatifi hayata geçiren liderler, erken çocukluk dönemine ilişkin programlara katılma ve bunların sürdürülebilir bir biçimde finanse edilmesi yönünde kararlılıklarını dile getiriyor. Erken çocukluk gelişiminin nesiller arası ve yapısal yoksulluğun önüne geçilmesinde ve özellikle çocukların etkilendiği eşitsizliklerin azaltılmasında büyük rol oynayacak beşeri sermayenin kazanılması için önemli olduğu vurgusu yapılıyor.

Ayrıca BM'nin 2030 yılında ulaşılması hedeflenen Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nden sağlık ile ilgili olanlar konusunda Dünya Sağlık Örgütü'nün çabalarına atıfta bulunuluyor. Aşırı kilo alımı ve obezite gibi problemler bu kapsamda liderlerin ele aldığı konulardandı. Ayrıca göç, Afrika ile işbirliği, iklim değişikliği gibi konular da öncelik alanlarının yanı sıra üzerinde durulan hususlardan bazılarıydı. İlaveten 2017 yılında Almanya Dönem Başkanlığı'nda düzenlenen G20 Hamburg Zirvesi'nde dile getirilen Paris Anlaşması'nın geri dönülemez olduğu, Buenos Aires Zirvesi'nde de tekrarlandı. Anlaşmanın hayata geçirilmesi için ülkelerin ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklarını, farklı yeterlilikleri ve ulusal koşulları kapsamında hayata geçirmek için çaba sarf edecekleri yinelendi. ABD, G20 Hamburg Zirvesi'nde belirttiği Paris Anlaşması'ndan çekilme kararını, Buenos Aires Zirvesi'nde de tekrarlayarak, G19+1 görüntüsü çizmekten yine geri durmadı.

Enerji konusuna da değinilen Buenos Aires Liderler Bildirgesi'nde, temiz ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına, teknolojilere ve altyapılara yapılacak yatırımın

⁴ G20 Information Centre, "A Summit of Solid Success: The 2018 G20 Buenos Aires Summit", <http://www.g20.utoronto.ca/analysis/181201-kirton-solid-success.html>

inovasyon, büyüme ve istihdam yaratılmasında rol oynayacağını altı çiziliyor. Ek olarak IMF ve Dünya Bankası ile koordineli bir şekilde çalışmanın önemine de değinilen Liderler Bildirgesi'nde; borç şeffaflığı ile sürdürülebilirliği ve borç alanlar ile verenler arasındaki finansman pratikleri konusundaki çalışmaların takdirle karşılandığı ifade ediliyor.

Önceki liderler bildirgelerinde de değinildiği üzere adil, sürdürülebilir, modern ve büyüme yanlısı bir uluslararası vergi sisteminin hayata geçirilmesi için çalışmaların sürdürüleceği ifade ediliyor. Çok taraflı ticaret sisteminin güncel konjunktürde büyüme, verimlilik, inovasyon, istihdam ve kalkınma gibi çapalardan sapmakta olduğu vurgulanıyor. Bu sebeple G20 liderleri, DTÖ'nün modernize edilmesini desteklemenin yanı sıra kaydedilecek ilerlemenin bir sonraki G20 zirvesinde ele alınacağını ifade ediyor. Terörün her türünün kınandığı Buenos Aires Liderler Bildirgesi; terör, silahlanmanın finansmanı ve kara para aklama ile mücadele için her türlü çabanın gösterileceği vurgusuyla son buluyor.

2. G20 Buenos Aires Zirvesi'nde Öne Çıkan Kareler

Tüm dünyadan 3 binin üzerinde gazetecinin yakından takip ettiği 13'üncü G20 Zirvesi'ne 19 lider ve AB delegelerinin de aralarında olduğu toplam 15 bin kişi katıldı. İki gün süren zirvede liderlerin uzlaşmaya vardığı ve bildirgeye yansıyan konuların dışında gözler, her yıl olduğu gibi dünyanın en gelişmiş 20 ekonomisine yön veren isimlerin üzerindeydi. Zirvenin Adil ve Sürdürülebilir Gelecek başlıklı ilk oturumu öncesinde bir araya gelerek, aile fotoğrafı çektiren liderler arasındaki ikili temaslar her yıl olduğu gibi bu yılki zirvenin de basına yansıyan kareleri arasında yerini aldı.

Hiç şüphesiz 30 Kasım-1 Aralık 2018 tarihlerinde düzenlenen G20 Buenos Aires Zirvesi öncesinde en merakla beklenen isim Suudi Arabistan Veliht Prensi Muhammed bin Salman'dı. Nitekim uluslararası camianın gözü kulağı en son 2 Ekim 2018 tarihinde Suudi Arabistan'ın İstanbul Başkonsolosluğuna girerken görüntülenen ve sonrasında kendisinden bir daha haber alınamayan Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı ile ilgili

haberlerdeydi. G20 Buenos Aires Zirvesi, söz konusu olayın ardından cinayet şüphelileri listesinde adı ilk sırada yer alan Velihaht Prens Salman'ın uluslararası alanda ilk görünürlüğü olması sebebiyle merak uyandırıyordu⁵. Her ne kadar Buenos Aires Zirvesi öncesinde Velihaht Prens; Birleşik Arap Emirlikleri, Tunus ve Mısır'a ziyaretlerde bulunmuş olsa da 13'üncü G20 Zirvesi dünyanın en önemli liderleri olarak gösterilen isimler ile Muhammed bin Salman'ın Kaşıkçı olayının ardından ilk defa yüz yüze görüşmesi olacaktı.

G20 vesilesiyle kendisine uluslararası arenada meşruiyet aradığı yorumları yapılan Velihaht Prens'in ülkesinin 2020 yılında Japonya'dan sonra G20'ye ve 15'inci Liderler Zirvesi'ne ev sahipliği yapacağı hatırlanacak olursa, Velihaht Prens'in cinayet haberleri sebebiyle olumsuz etkilenen imajını düzeltmek için Buenos Aires Zirvesi önemli bir fırsat niteliğindedir. Madalyonun diğer yüzünde ise zirve öncesinde uzmanların yaptıkları değerlendirmelerde de öne çıkan petrol fiyatlarının düşük tutulması için Suudi Arabistan'a ve Salman'a G20 liderlerinin yakınlık göstereceği beklentisi vardı⁶. Nitekim beklenen oldu ve çok sayıda G20 lideri, Suudi Arabistan'ın Velihaht Prens Salman'a sıcak ve samimi davrandı. Özellikle Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Velihaht Prens Salman ile samimi tarzda selamlaşması ve el sıkışması objektiflerden kaçmadı⁷.

G20 Buenos Aires Zirvesi'ne damga vuran bir diğer konu da Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan gerilim oldu⁸. 2014 yılında Rusya'nın Kırım'ı ilhakının ardından Buenos Aires Zirvesi öncesi iki ülke arasındaki ilişkiler, Azak Denizi'ne girmek isteyen Ukrayna donanmasına ait üç gemiye Rusya tarafından el konulması ve çıkan çatışmada Ukraynalı askerlerin yaralanmasıyla gerildi. G20 Zirvesi öncesinde merak edilen konulardan biri de liderlerin Rusya üzerinde Ukrayna ile yaşanan gerginliğine ilişkin ne kadar baskı

⁵ BBC News, 1 Aralık 2018, *G20 Argentina: Saudi prince's international standing revealed*, <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-46408375> Erişim Tarihi: Aralık 2018

⁶ BBC Türkçe, 30 Kasım 2018, <https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-46402133> Erişim Tarihi: Ocak 2019

⁷ Sputnik Türkiye, 30 Kasım 2018, https://tr.sputniknews.com/guney_amerika/201811301036416117-putin-selman-g-20-samimi-selamlasma/ Erişim Tarihi: Ocak 2019

⁸ Daily Sabah, 1 Aralık 2018, <https://www.dailysabah.com/diplomacy/2018/12/01/khashoggi-murder-russia-ukraine-naval-crisis-dominate-sidelines-of-g20-summit-in-argentina> Erişim Tarihi: Ocak 2019

kurabileceğiydi. Vaşington yönetimi Buenos Aires Zirvesi öncesinde Başkan Trump'ın Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ile zirve kapsamında planlanan ikili görüşmesinin Rusya ile Ukrayna arasında yaşanan gerilimden dolayı iptal edildiğini duyurdu⁹.

13'üncü G20 Zirvesi'nin gündemini en çok meşgul eden konulardan bir diğeri de 2018 yılında ateşi bir hayli körüklenen ABD ve Çin arasındaki ticari gerginlikti. Hatırlanacağı üzere geçtiğimiz yıl 45'inci ABD Başkanı Donald Trump, tüm dünyayı hedef alan yaptırımları ile ticaret sahnesinde kara bulutlar estirdi. İthal çelik ve alüminyum ürünlerine getirdiği ek gümrük vergilerinin ardından ülkesinin Çin karşısında verdiği ticaret açığını ileri sürerek, milyon dolarlarca Çin menşeli ürüne ek vergi koydu. Pekin yönetimi de bu hamlelerin altında kalmadı ve ABD'den ithal edilen ürünlere vergi getirerek misilleme yaptı. Devamında tarafların birbirini yeni gümrük vergileri ile tehdit ettiği bir yılın hikâyesine dönüşen ABD-Çin ticaret gerginliği sebebiyle G20 Zirvesi'nde gözler ABD Başkanı Donald Trump ve Çin Devlet Başkanı Xi Jinping'in üstündeydi.

Bu durum biraz da zirveye haftalar kala ABD ve Çin arasında 2019 yılında ek vergilerin artmasının önüne geçmek ve ticari gerilimin dozunu düşürmek amacıyla başlatılan yoğun müzakerelerden kaynaklandı. Donald Trump zirve öncesinde sosyal medya üzerinden yayımladığı mesaj ile G20 Buenos Aires Zirvesi'nde Pekin yönetimi ile anlaşma sağlanamaması durumunda Çin'i yeni vergiler getirmekle tehdit etti. Ancak 1 Aralık 2018 tarihinde bir araya gelen Trump ve Jinping'in görüşmesinin verimli geçmesi yüreklere su serpti. İki lider, ABD ile Çin arasındaki ticarete zorunlu teknoloji transferi, fikri mülkiyet hakları ve ABD'li firmaların Çin pazarına girmesinin önündeki tarife dışı engeller gibi bazı önemli ve tartışmalı alanlarda yapısal değişikliklere imza atmak üzere başlatılan müzakerelere 90 gün şans tanıma konusunda uzlaşmaya vardı¹⁰. Böylelikle ABD Başkanı Donald Trump'ın 24 Eylül 2018 tarihinde 200 milyar dolar değerinde Çin menşeli ürüne getirdiği %10'luk vergilerin %25'e çıkarılmasının şimdilik önüne geçilmiş oldu¹¹. Keza Vaşington yönetimi söz konusu vergileri 1 Ocak 2019 itibarıyla %25'e çıkarmayı planlıyordu¹². 1 Mart 2019'a kadar sürecek olan ateşkesin bitmesine kısa bir süre kala ABD ile Çin arasında yaşanan ticaret geriliminin nasıl şekilleneceği merak ediliyor.

ABD tarafında G20 Buenos Aires Zirvesi'nde yaşanması beklenen bir diğer gelişme de 2018 yılının ikinci yarısında Kanada ve Meksika ile varılan uzlaşma sonucunda revize edilmesine karar verilen NAFTA'nın yerine geçecek olan ABD-Meksika-Kanada Anlaşması'nın (*US-Mexico-Canada Agreement* – USMCA) imzalanmasıydı. Hatırlanacağı üzere NAFTA'nın değiştirilmesi için ABD ilk olarak Ağustos 2018'de Meksika ile

⁹ BBC News | Türkçe, 30 Kasım 2018, G20 Zirvesi: Gündemdeki konular neler?,

<https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-46394439> Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹⁰ *The Guardian*, 2 Aralık 2018, *Donald Trump and Xi Jinping declare trade truce at G20*,

<https://www.theguardian.com/world/2018/dec/02/donald-trump-and-xi-jinping-declare-trade-truce-at-g20>,

Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹¹ *USTR finalizes tariffs on \$200 billion of chinese imports in response to China's unfair trade practices*, 18 Eylül

2018, [https://ustr.gov/about-us/policy-offices/press-office/press-releases/2018/september/ustr-finalizes-](https://ustr.gov/about-us/policy-offices/press-office/press-releases/2018/september/ustr-finalizes-tariffs-200)

[tariffs-200](https://ustr.gov/about-us/policy-offices/press-office/press-releases/2018/september/ustr-finalizes-tariffs-200), Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹² *New York Times*, 17 Eylül 2018, *Trump Hits China With Tariffs on \$200 Billion in Goods, Escalating Trade*

Wars, <https://www.nytimes.com/2018/09/17/us/politics/trump-china-tariffs-trade.html>, Erişim Tarihi: Ocak

2019

anlaşmış, Kanada ile ise eylül ayının son gününde ancak uzlaşmaya varabilmişti¹³. USMCA, G20 Buenos Aires Zirvesi'nin ilk gününde yani 30 Kasım 2018'de zirve için bir araya gelen ABD Başkanı Donald Trump, Kanada Başbakanı Justin Trudeau ve Meksika Devlet Başkanı Enrique Pena Nieto tarafından imzalandı¹⁴. 1994 yılında yürürlüğe giren NAFTA'nın yerine geçecek olan ve yaklaşık 1,2 trilyon dolar değerinde ticareti ilgilendirecek yeni anlaşma; otomotiv sektörü, süt ürünleri, fikri mülkiyet hakları ve geçerlilik süresi olmak üzere dört önemli alanda selefi NAFTA'dan farklı önemli düzenlemeler içeriyor¹⁵.

G20 Buenos Aires Zirvesi'nde Türkiye'yi Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan temsil etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan'a eşi Emine Erdoğan'ın yanı sıra Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Hazine ve Maliye Bakanı Berat Albayrak, Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın ve MİT Başkanı Hakan Fidan'ın da aralarında bulunduğu bir heyet eşlik etti¹⁶.

Zirvede oturumlara katılan Cumhurbaşkanı Erdoğan ayrıca birçok liderle ikili görüşmeler de gerçekleştirdi. Bu kapsamda Rus mevkidaşı Vladimir Putin ile araya gelen Cumhurbaşkanı Erdoğan, yaklaşık bir saat süren heyetler arası görüşmede Suriye'deki güncel durumu ve Türk Akımı gibi her iki ülkeyi de ilgilendiren konuları masaya yatırdı¹⁷. En son Türkiye'ye Türk Akımı doğalgaz boru hattının deniz kısmının açılış töreni için gelen Putin'e, Erdoğan tarafından 27 Ekim 2018 tarihinde İstanbul'da Suriye'ye ilişkin gerçekleşen Dörtlü Zirve'nin devamının getirilmesi önerisinde bulunuldu¹⁸. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ayrıca zirvenin ev sahibi Arjantin'in Cumhurbaşkanı Mauricio Macri, ABD Başkanı Donald Trump, Birleşik Krallık Başbakanı Theresa May, Hollanda Cumhurbaşkanı Mark Rutte, Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Şili Devlet Başkanı Sebastian Pinera ve Japonya Başbakanı Shinzo Abe ile de ikili görüşmeler gerçekleştirdi¹⁹.

¹³ Politico, 1 Ekim 2018, *US reaches trade deal with Canada and Mexico, providing Trump a crucial win* <https://www.politico.com/story/2018/09/30/nafta-trade-canada-819081>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹⁴ Politico, 30 Kasım 2018, *NAFTA 2.0 is signed – but it's far from finished*, <https://www.politico.com/story/2018/11/30/usmca-signed-g20-999748> Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹⁵ Sputnik, 30 Kasım 2018, *ABD-Meksika-Kanada Anlaşması, G20 Zirvesi'nde imzalandı*, <https://tr.sputniknews.com/abd/201811301036413740-abd-meksika-kanada-anlasmasi-imzalandi-arjantin/>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹⁶ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı, 29 Kasım 2018, *Cumhurbaşkanı Erdoğan Arjantin'de*, <https://www.tccb.gov.tr/haberler/410/99851/cumhurbaskani-erdogan-arjantin-de>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹⁷ Sputnik, 1 Aralık 2019, *Erdoğan ile Putin G20 zirvesi çerçevesinde görüştü*, <https://tr.sputniknews.com/politika/201812011036422507-erdogan-putin-g20-gorusmesi/>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹⁸ Hürriyet Daily News, 1 Aralık 2018, *Erdogan calls for new summit on Syria's Idlib at G20 meeting with Putin*, <http://www.hurriyetdailynews.com/erdogan-calls-for-new-summit-on-syrias-idlib-at-g20-meeting-with-putin-139349>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

¹⁹ Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı, <https://www.tccb.gov.tr/>

Tüm bunların yanında G20 zirvelerinin hayata geçirilişinin 10'uncu yıl dönümünde 13'üncü zirveye ev sahipliği yapan Arjantin, tarihi bir ana da tanıklık etti. Hatırlanacağı üzere 1982 yılında Birleşik Krallık ve Arjantin, Güney Atlantik'te yer alan ve Arjantin'in Malvinas, Birleşik Krallık'ın ise Falkland olarak adlandırdığı adalar sebebiyle savaşa girmişti²⁰. 1980'lerde Birleşik Krallık siyasetinde etkin rol oynayan "Demir Lady" lakaplı Başbakan Margaret Thatcher'ın halkın büyük desteğini alarak girdiği ve galibiyetle ayrıldığı savaş, tarihe adını en kısa süren savaşlardan biri olarak yazdırdı. O tarihten bu yana Arjantin'e hiçbir Birleşik Krallık başbakanı resmi ziyarette bulunmadı²¹. Sadece 2001 yılında dönemin Başbakanı Tony Blair, Arjantin'in kuzeyindeki Peurto Iguazu'da Brezilya sınırını geçerek, Arjantin'e kısa süreli bir ziyaret gerçekleştirmişti²². Birleşik Krallık Başbakanı Theresa May'e 30 Kasım-1 Aralık 2018 tarihlerinde kapılarını açan Arjantin'in başkenti Buenos Aires, Falkland Adaları için meydana gelen savaştan bu yana ilk defa 13'üncü G20 Zirvesi kapsamında resmi olarak bir Birleşik Krallık başbakanını ağırlamış oldu²³.

G20 zirvelerinde liderlerin kapalı kapılar ardından konuştuğu konular güncel konjonktüre göre her yıl değişiyor olsa da 2018 yılının son aylarında gerçekleşen 13'üncü G20 Zirvesi'nde değişmeyen bir şey vardı ki o da G20 aleyhinde düzenlenen geniş çaplı protesto gösterileriydi. 2017 yılında Arjantin'in selefi olan ve G20'nin Dönem Başkanlığı'nı üstlenen Almanya'nın Hamburg şehrinde düzenlenen 12'nci G20 Zirvesi sırasında sokakların savaş alanına döndüğü görüntüler zihinlerde hâlâ canlılığını korurken; bu durum, Buenos Aires yönetimini son derece temkinli olmaya itti. 22 binden

²⁰ Tanrı'nın eliyle kazanılan savaş, <https://medium.com/@alibulunmaz/tanr%C4%B1n%C4%B1n-eli-yle-kazan%C4%B1lan-sava%C5%9F-9b733fb8944a>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

²¹ Sabah, 29 Kasım 2018, G20 Zirvesi ve Beklentiler, <https://www.sabah.com.tr/gundem/2018/11/29/g20-zirvesi-ve-beklentiler>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

²² Sabah, 29 Kasım 2018, G20 Zirvesi ve beklentiler, <https://www.sabah.com.tr/gundem/2018/11/29/g20-zirvesi-ve-beklentiler>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

²³ TRT Türk, 29 Kasım 2018, G20 Zirvesi ve Beklentiler, https://www.trtturk.com.tr/haber/dunya/g20-zirvesi-ve-beklentiler_1073, Erişim Tarihi: Ocak 2019

fazla güvenlik görevlisinin 30 Kasım-1 Aralık 2018 tarihlerinde etten duvar ördüğü Buenos Aires’de trafik kısmen ulaşımaya kapatıldı ve zirve için 30 Kasım 2018 Cuma gününün resmi tatil ilan edilmesi ile vatandaşlara şehri boşaltma çağrısı yapıldı²⁴.

Barışçıl bir ortamda gerçekleştiği ifade edilen ve zirveden önce başlayan gösterilerde ekonomik krizle boğuşan Macri yönetiminin borç almak için kapısını çaldığı IMF’ye karşıtlık ön plandaydı²⁵. IMF’den yaklaşık 57 milyar dolar değerinde kredi alan Arjantin’in bu süreçte resmi para birimi olan Arjantin pezosu %50’den fazla değer kaybına uğradı²⁶. Ülkede artan enflasyonun tetiklediği yoksulluk ve işten çıkarmalar, G20 karşıtı gösterilerin fitilini ateşlemiş olsa da Güney Amerika Kıtası’nda ilk defa gerçekleşen G20 zirvesi olma özelliğini taşıyan Buenos Aires Zirvesi, küresel camiada Arjantin’in kaybetmekte olduğu prestiji geri kazanması açısından kayda değer olarak yorumlandı.

²⁴ Sputnik, 29 Kasım 2018, G20 Zirvesi için Buenos Aires’i terk etmeleri istenen Arjantinliler: Siz gitmeden bitmez bu kavga https://tr.sputniknews.com/guney_amerika/201811291036395563-g-yirmi-zirvesi-icin-buenos-aires-i-terk-etmeleri-istenen-arjantinliler-siz-gitmeden-bitmez-bu-kavga/, Erişim Tarihi: Ocak 2019

²⁵ NTV, 30 Kasım 2018, G20 Zirvesi öncesi barışçıl protesto gösterisi, <https://www.ntv.com.tr/galeri/dunya/g-20-zirvesi-oncesi-bariscil-protesto-gosterisi,360lkAPG1kKcthJW51Ud8Q/zIR2P2se50mzF1AnP4pmhA> Erişim Tarihi: Ocak 2019

²⁶ Reuters, 26 Eylül 2018, IMF boosts Argentina program to \$57 billion in bid to halt peso slide, <https://www.reuters.com/article/us-argentina-imf/imf-boosts-argentina-program-to-57-billion-in-bid-to-halt-peso-slide-idUSKCN1M62US>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

3. Arjantin'in Ardından G20 Bayrağını Devralan Japonya

Hayata geçirilişinin 10'uncu yılında ilk defa Güney Amerika Kıtası tarafından üstlenilen G20 Dönem Başkanlığı kapsamında 30 Kasım-1 Aralık 2018 tarihlerinde Arjantin'in başkenti Buenos Aires'te düzenlenen 13'üncü G20 Zirvesi'nin ardından 1 Aralık 2018 tarihinde Dönem Başkanlığı Japonya'ya geçti²⁷.

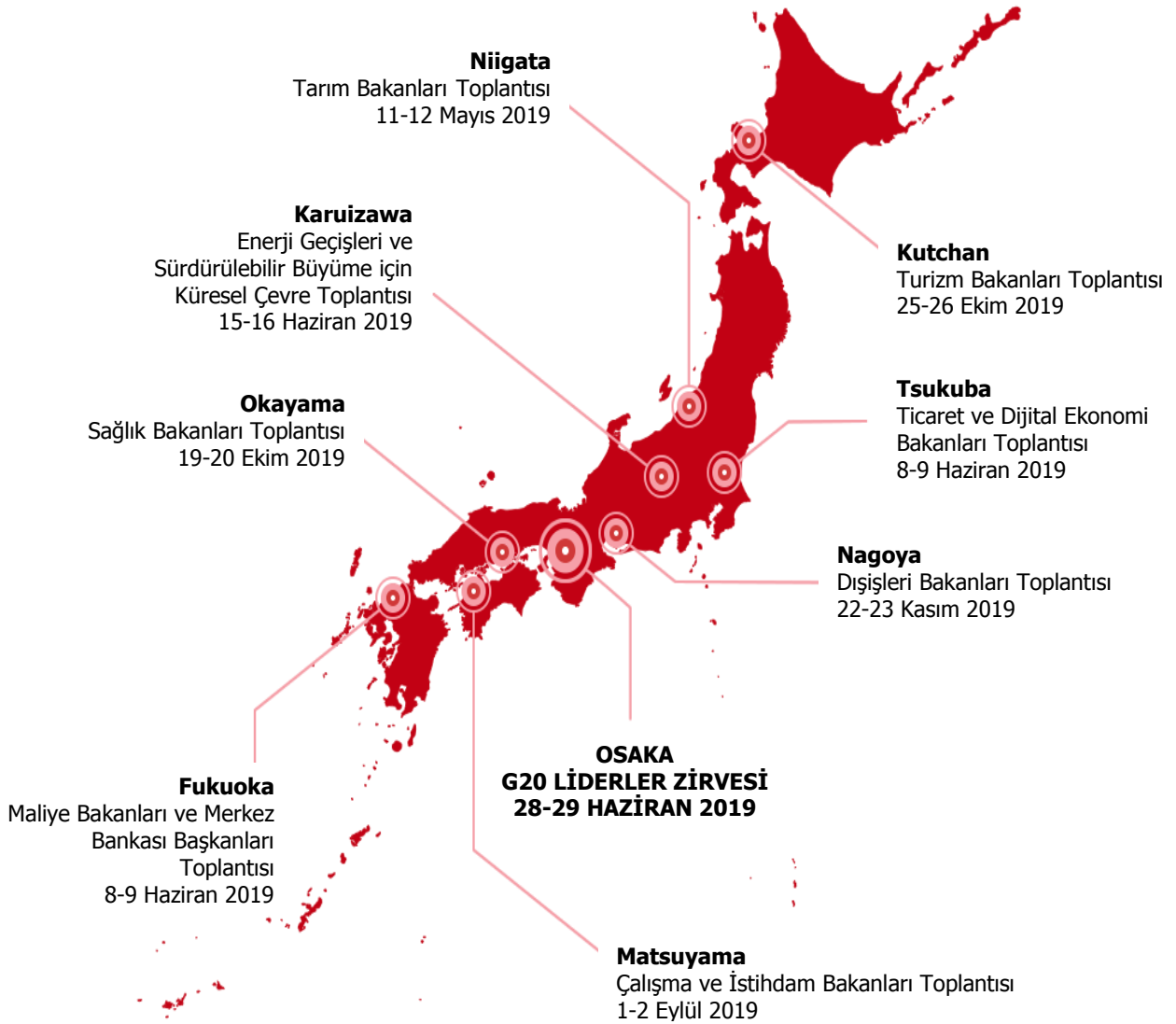
Japonya'nın da ilk defa üstlendiği bu görev kapsamında 14'üncü G20 Zirvesi, 28-29 Haziran 2019 tarihlerinde Osaka şehrinde gerçekleşecek. Zirveye G20 ülkeleri ve her yıl davet edilen katılımcıların yanı sıra Hollanda, Singapur, Vietnam, Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği'ni (ASEAN) temsilen Tayland, Afrika Birliği'ni temsilen Mısır, Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği'ni (APEC) temsilen Şili ve Afrika'nın Kalkınması için Yeni Ortaklık'ı (NEPAD) temsilen Senegal çağrıldı. Uluslararası örgütlerden ise BM, IMF, Dünya Bankası, DTÖ, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Finansal İstikrar Kurulu (FSB), OECD, Asya Kalkınma Bankası (ADB) ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) davet edildi.

Batı Japonya'nın ekonomi, kültür ve ulaşım merkezi olarak nitelendirilen Osaka, ülkenin aynı zamanda ikinci büyük ekonomik bölgesi olan ve Japonya GSYH'sinin %15'ini üreten Kansai'nin en büyük şehri²⁸. 30 bin kişinin katılması öngörülen G20 Zirvesi ile eş zamanlı olarak maliye bakanları ve merkez bankası başkanları toplantısı, dışişleri bakanları toplantısı ve bakanlar düzeyinde diğer toplantılar; Osaka dışında ülkenin sekiz farklı şehrinde –Niigata, Karuizawa, Kutchan, Okayama, Tsukuba, Nagoya, Fukuoka ve Matsuyama- düzenleniyor olacak (bkz. Şekil). Bu sebeple G20 Dönem Başkanlığı, Japonya'yı ve ülkenin farklı bölgelerini dünyaya yakından tanıtmak için bir fırsat olarak değerlendiriliyor.

²⁷ The Government of Japan, <https://www.japan.go.jp/g20japan/>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

²⁸ Osaka hakkında bilgi, <https://www.japan.go.jp/g20japan/osaka.html>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

Şekil: G20 Japonya Dönem Başkanlığı Kapsamında Düzenlenecek Toplantılar

Kaynak: G20 2019 *Japan Schedule*, <https://www.g20.org/en/summit/schedule/>

Dönem Başkanlığı süresince Japon Hükümeti, uluslararası toplumun karşı karşıya kaldığı birçok zorluğu çözmek için güçlü bir liderlik vasfı sergileme konusunda oldukça kararlı. Bu kararlılık, Japonya'nın G20 Dönem Başkanlığı'nı devralmasının ardından yayımladığı mesajda Başbakan Shinzo Abe'nin de belirttiği üzere, 14'üncü G20 Zirvesi'nin ülkede bugüne kadar düzenlenmiş en geniş katılımlı zirve özelliği taşıyacak olmasından da kaynaklanıyor²⁹.

Japonya'nın bir yıllık G20 Dönem Başkanlığı teması ve öncelik vereceği alanlar henüz kamuoyu ile paylaşılmamış olsa da Başbakan Shinzo Abe'nin G20'ye ilişkin mesajında değindiği üzere; serbest ticaretin desteklenmesi, sosyal problemlerin çözümü ve insanı

²⁹ Prime Minister Message, <https://www.g20.org/en/summit/message/>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

merkeze koyan kapsayıcı ve adil bir toplumun yaratılması için bilim ve teknolojinin teşvik edilmesi gündemde olacak³⁰. Ayrıca küresel sağlık, iklim değişikliği, yaşlanan toplum, BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, uluslararası kalkınma ve Arjantin Dönem Başkanlığı'nda da yer alan kalkınma için altyapı konularının Japonya'nın öncelikleri arasında olması bekleniyor³¹. Bu bağlamda ekonomik büyümenin ekolojik sürdürülebilirlik ile el ele yürüdüğü, özel sektörün döngüsel ekonominin hayata geçirilmesi için teşvik edileceği, eşitsizliklerin azaltılmasının amaçlanacağı, okyanuslardaki plastik atıkların daha fazla gündeme geleceği, dijital ekonomi ve borç sürdürülebilirliği gibi konuların sıklıkla tartışılacağı bir yıl bizleri bekliyor.

Son olarak, Enerji Verimliliği İşbirliği için Uluslararası Ortaklık (*International Partnership for Energy Efficiency Cooperation*) tarafından Japonya'nın G20 Dönem Başkanlığı görevini devralmasının ardından yayımlanan bildiriye sürdürülebilir enerjinin ve enerji verimliliğinin de Japonya'nın Dönem Başkanlığı'nın öncelikli konuları arasında yer almasının ihtimaller dâhilinde olduğu ifade edildi³². Zaten enerji verimliliği hâlihazırda Japonya için ülkenin temel öncelikleri arasında yer alıyor.

4. Sonuç

Her ne kadar G20, uluslararası örgüt statüsünde yer almasa ve bu sebeple aldığı kararların yaptırım gücü bulunmasa da dönem başkanlığını üstlenen ülkede gerçekleştirilen liderler zirvesi her yılın merakla beklenen buluşmaları arasında yer alıyor. 2008 uluslararası finansal krizi ile mücadele esnasında küresel ekonomiyi buhrana sürüklemekten kurtaran G20 oluşumu, bu kadar merak konusu olmasını belki de 11 yıl öncesinin parlak başarısından alıyor. Öte yandan küresel hasılanın yaklaşık beşte dördünü üreten ve dünyanın en büyük 20 ekonomisinin liderlerini bir araya getiren G20 zirveleri, hem söz konusu liderlerin aynı anda aynı karede yer aldığı sayılı organizasyonlardan biri olarak karşımıza çıkıyor hem de güncel konjonktürün masaya yatırılması açısından bir fırsat niteliği taşıyor.

G20 Buenos Aires Zirvesi hız kesen küresel ekonomik büyümenin, artmakta olan korumacı politikaların, sarsılan kurallara bağlı neoliberalizmin ve bir yanda küresel hasılanın üçte birini üreten AB ile Japonya'nın ticaret anlaşması imzaladığı öte yanda ABD ve Çin gibi dünyanın en büyük iki ekonomisi arasında ticaret savaşlarının kızıştığı bir ortamda gerçekleşti³³. Tüm bunlara rağmen Buenos Aires Zirvesi'nden klişeleşmiş ancak umut vadeden sonuçlar çıktı. Öyle ki dünyamızın her geçen gün daha çok etkilendiği iklim değişikliği kapsamında en büyük yol gösterici olan Paris Anlaşması'nın geri dönülemez olduğu ABD dışındaki tüm G20 üyeleri tarafından tekrarlanırken, liderler kurallara bağlı sistemin devamlılığını sağlamak ve uzun süredir gündemde olan DTÖ'yü reforme etmek için de uzlaşmaya vardı. *Politico*'da Ben White'in 18 Kasım 2018

³⁰ Prime Minister message, <https://www.g20.org/en/summit/message/>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

³¹ Reuters, 2 Aralık 2018, *New G20 chair Japan wants trade imbalances, ageing population on 2019 agenda*, <https://uk.reuters.com/article/uk-g20-argentina-japan/new-g20-chair-japan-wants-trade-imbalances-ageing-population-on-2019-agenda-idUKKCN1O03TE>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

³² *International Partnership for Energy Efficiency Cooperation*, <https://ipeec.org/es/newsroom/100-today-marks-the-beginning-of-japans-g20-presidency.html>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

³³ *EU-Japan Economic Partnership Agreement*, <http://ec.europa.eu/trade/policy/in-focus/eu-japan-economic-partnership-agreement/>, Erişim Tarihi: Şubat 2019

tarihli yazısında “bu yılın (2018’in) geri kalanının ve belki de önümüzdeki yılın (2019’un) en büyük ekonomik olayı” olarak nitelendirdiği G20 Buenos Aires Zirvesi’nde önemli ekonomik kararlara da imza atıldı³⁴. Nitekim doğu ile batı arasında 2018 yılında oldukça kızışan ABD-Çin ticaret gerginliğinde 90 gün sürecek olan bir ateşkese taraflar evet derken, NAFTA’nın yerine geçecek olan USMCA da G20 Zirvesi kapsamında ABD, Kanada ve Meksika tarafından imzalandı.

13’ncü G20 Zirvesi’nin ikinci gününde yani 1 Aralık 2018 tarihinde G20 Dönem Başkanlığı ekonomik krizle başı dertte olan Arjantin’den dünyanın en büyük dördüncü ekonomisi olan Japonya’ya geçti³⁵. Arjantin gibi Japonya’nın da ilk defa üstlendiği G20 Dönem Başkanlığı kapsamında Osaka şehrinde 28-29 Haziran 2019 tarihlerinde düzenlenecek olan 14’üncü G20 Zirvesi, ülkede bugüne kadar gerçekleşmiş en geniş katılımlı zirve olma özelliğini taşıyacak.

Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri, yaşlanan toplum, enerji verimliliği ve sürdürülebilirliği ile altyapı gibi başlıkların masaya yatırılacağı Japonya Dönem Başkanlığı’nda, neoliberal ekonomik düzenin ve kurallara dayanan ticaret sisteminin geleceğine ilişkin umutlar da yok değil. Nitekim 1 Şubat 2019 itibarıyla yürürlüğe giren AB-Japonya Ekonomik Ortaklık Anlaşması hem küresel hasılanın üçte birini kapsayan hacmi hem de tarım, hizmetler, fikri mülkiyet hakları ve veri dolaşımı gibi geniş yelpazesi ile Japonya’nın G20 Dönem Başkanlığı vizyonuna da ışık tutuyor. Dileriz kötüleşmekte olan küresel ticaret sisteminin iyileştirilerek ihtilafların kurallara bağlı bir şekilde çözüldüğü, gümrük vergisi uygulanacak ürün listeleri yerine yüksek standartta ve düşük maliyetlerle yapılacak ticaretin konuşulduğu, atılacak her türlü adımda çevre, tüketici ve gelecek nesillerin gözetildiği, taahhütlerin yazıda kalmadığı ve yanlışlardan dönmeyi teşvik eden bir dönem başkanlığı olur.

³⁴ *Politico*, 19 Kasım 2018, *All eyes on the G-20*, <https://www.politico.com/newsletters/morning-money/2018/11/19/all-eyes-on-the-g20-420947>, Erişim Tarihi: Ocak 2019

³⁵ *World Bank Data*, 2017 GSYH sıralaması, https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?year_high_desc=true, Erişim Tarihi: Ocak 2019